

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Clypevs Theologiæ Thomisticæ

Continens Tractatus de attributis, de visione Beatifica, de scientia Dei, ac
de ejus voluntate, & Providentia

Gonet, Jean-Baptiste

Parisiis, 1669

§. X. Solvuntur objectiones,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-77232](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-77232)

in ratione primæ causæ, & universalis provisoris, tenetur exhibere homini peccanti, ne lædat jura libertatis creatæ.

219.

Disp. 5
art. 3.
§. 3.

Tertio confutari potest principalis responsio, argumento ad hominem, quod supra insinuavimus, decreta indifferentia impugnando. Nam licet secundum principia Adversariorum, concursus quo Deus cum causis liberis operatur, sit indifferens, & à voluntate creatæ ad speciem actûs determinetur, illam tamen determinat ad individuum. Unde cum in actu malo & peccaminoso, secundum rationem individuale considerato, reperitur aliqua specialis malitia & deformitas, quæ non includitur in ratione specifica illius; ea scilicet quæ petitur ex intentione graduâli, vel ex circumstantiis intra eandem speciem aggravantibus; quæro an Deus per suum concursum, quo voluntatem determinat ad talem actum in individuo eliciendum, eam etiam determinet ad illam specialem malitiam & deformitatem quæ illi reperitur annexa, & quæ non convenit ei secundum suam rationem specificam, vel non? Si primum dicatur, sequitur Deum esse authorem alicujus specialis malitiæ, quæ reperitur in actu malo, secundum suam rationem individuale considerato: quod divinæ sanctitatis & bonitati repugnat. Si secundum affirmetur: cur similiter Deus non poterit per concursum prævium determinare voluntatem ad speciem actûs, in esse physico & naturali consideratam, & ad ejus entitatem & substantiam, abique eo quod illam moveat & determet ad malitiam, & deformitatem, illi ex defectibilitate creaturæ annexam? Et si in ratione individuali possit præscindi entitas actûs à malitia: cur etiam in ratione specifica, non poterit fieri eadem præcisio?

§. X.

Solvuntur objectiones.

220.

Objicies primò: D. Augustinus libro 2. de lib. arbit. cap. 10. differens de origine mali, & quæstionem quæ nunc discutitur, an scilicet Deus moveat voluntatem ad actus malos? D pertractans, sic dicitur: *Sed tu fortasse, quaesturus es, quoniam moveatur voluntas cum se averrit ab incommutabili bono ad mutabile bonum, unde ei iste motus existat, qui profecto malus est, tamen si voluntas libera, quia sine illa nec rectè vivi potest, in bonis numeranda sit? Si enim motus iste, ad est averso voluntatis à Domino Deo, sine dubitatione peccatum est, num possumus authorem peccati Deum dicere? Non erit ergo iste motus ex Deo: unde igitur erit?* Et quibusdam interjectis: ad quæstionem sic respondet. *Omne bonum ex Deo: nulla ergo natura est, quæ non sit ex Deo: motus ergo ille averseionis, quem fatemur esse peccatum, quoniam defectivus motus est, omnis autem defectus ex nihilo est: vide quò pertineat, & ad Deum non pertinere ne dubites.* Sic enim legi debet hic Augustini locus, non verò ut habetur in editione Erasmi, à Lovaniensibus emendata: *Et ad Deum pertinere non dubites.*

221.

Respondeo Augustinum ibi manifestè loqui de motu averseionis, ut defectivus est, & regulis morum difformis; sub qua ratione, non est à Deo ut à prima causa efficiente, sed à voluntate creatæ ut à prima causa deficiente: non negat tamen, sed potius ibidem clarè insinuat, motum illum voluntatis, ut physicus est & vitalis, à Deo ut primo
Tom. I.

A movente & primo vivente procedere: nam ibidem ait, quòd *omne bonum ex Deo est. & quòd nulla natura est, quæ non sit ab illo.*

Objiciunt secundò Adversarij plura Conciliorum, & SS. Patrum testimonia, quæ videntur militare contra nostram sententiam. Nam Concilium Arausicanum can. 25. anathema dicit in eos qui dicebant aliquos esse ad malum prædestinatos à Deo. Et D. Prosper ait, *Non esse Catholicum dicere, quòd qui non credunt Evangelicæ prædicationi, ex Dei prædestinatione, & constitutione non credant.* Item Augustinus in libro de articulis sibi falsò impositis, art. 10. *Detestanda & abominanda (inquit) opinio est, quæ Deum cujusque mala voluntatis, aut mala actionis credit authorem: cujus prædestinatio nunquam extra bonitatem, nunquam extra justitiam est, universa enim viæ Domini misericordia & veritas. Adulteria enim matronarum, & corruptelas Virginum, non instituere novit sancta divinitas, sed damnare; nec disponere, sed punire.* Et D. Prosper ejus discipulus, in resp. ad objectiones Vincentianas, hæc scribit: *Sicut Deus non indidit malo Angelo illam voluntatem quâ in veritate non stetit, ita nec hominibus illum affectum quo diabolus imitarentur inseruit.*

Respondeo Concilia & Sanctos Patres, in his & similibus locis, loqui de peccatis absolutè & simpliciter, & prout sunt in genere vel specie mali moralis, & secundum totum illud quod tam de formali quàm de materiali important. Vel loquuntur de materiali peccati formaliter considerato, & prout reduplicativè fundat ipsam malitiam & deformitatem, sub qua ratione non est à Deo, sed à voluntate creatæ, ut regulis morum subjecta. Vel si loquuntur de materiali peccati materialiter sumpto, seu de entitate & substantia actûs mali, in esse physico & naturali considerata, solum intendunt, talem entitatem non esse à Deo ut provisorio particulari, sicut dicebant quidam hæretici, qui volebant Deum aliquos homines speciali providentiâ ad actus malos prædestinare, ut in illorum punitione suam justitiam vindicativam manifestaret. Non negant tamen Concilia, & Sancti Patres, materiale peccati materialiter sumptum, seu entitatem & substantiam actuum malorum, à Deo, ut prima causa, & universali provisorio procedere. Imò sententia quæ hoc negat, à D. Thoma supra relato, errori propinquissima appellatur. Et in 2. sent. ad Annibald. quæst. unica art. 1. in corp. *Hæreticum (inquit) est dicere, aliquod ens, in quantum ens, non esse à Deo; nec solum fidei contrarium, sed etiam rationi.* Unde circa hoc observanda est regula, quam tradit idem S. Doctor in 2. dist. 37. quæst. 2. art. 2. *Quodcumque nomen deformitatem simul cum actu significat, sive in generali, sive in speciali, non potest dici quòd à Deo sit simpliciter: unde non potest dici absolutè, quòd peccatum sit à Deo, ut homicidium, aut aliud hujusmodi, nisi cum hac additione, in quantum est actus, & in quantum est ens.*

§. XI.

Aliud argumentum diluitur.

Objiciunt tertio quidam Recentiores hoc argumentum, quod insolubile appellant. Deus absoluto & efficaci decreto, inconsultâ hominis voluntate, vult quòd ille liberè, & cum advertentia rationis, in particulari, & cum omnibus suis
Xxxij